

Mikor vett fel Magyarország az IMF-től hitelt?

Bevezetés

A közéleti vitákban gyakran előfordul, hogy politikusok eltérően értelmezik vagy tálalják a gazdasági eseményeket. Az IMF-hitel kérdése különösen érzékeny téma Magyarországon, mert a 2008-as válság idején meghozott döntések máig visszhangoznak. A vita egyik legutóbbi megnyilvánulása Szanyi Tibor kijelentése volt, amely szerint „Gyurcsány és Bajnai nem vettek fel IMF-hitelt, Orbán viszont igen”. Ez az állítás azonban a rendelkezésre álló dokumentumok alapján nem tartható.

Történeti háttér

A 2008-as globális pénzügyi válság súlyosan érintette Magyarországot. A pénzügyi bizalom megingása miatt a kormány akkor nem tudott a piacról megfelelő finanszírozást szerezni. Ezért született meg az IMF–EU–Világbank közös mentőcsomagja. 2008. november 6-án az IMF jóváhagyta a 17 hónapos készenléti hitelmegállapodást (Stand-By Arrangement), amely összesen SDR 10,5 milliárd, azaz nagyjából 12 milliárd euró hitelkeretet biztosított.

A hitelfelvétel időszaka

Fontos hangsúlyozni, hogy a hitelkeret felhasználása – azaz maga a tényleges hitelfelvétel – még a Gyurcsány-, illetve Bajnai-kormány időszakában történt. Az IMF 2011-es értékelése alapján Magyarország SDR 7,64 milliárdot használt fel a rendelkezésre bocsátott keretből. Ez a folyamat 2008 és 2009 között zajlott.

Az Orbán-kormány szerepe

Az Orbán-kormány 2010-ben vette át az ország irányítását, amikor az IMF-től felvett hitelállomány már fennállt. A kormány ezt az örökölt hitelt törlesztette, majd 2013-ban előtörlesztéssel lezárta az IMF-megállapodást. A „hazaküldte az IMF-et” politikai kommunikáció erre az eseményre utal. Hiteles dokumentumok alapján nem állítható, hogy a 2010 utáni időszakban új IMF-hitel felvétele történt volna.

A politikai állítás értékelése

A rendelkezésre álló adatok szerint tehát téves az az állítás, hogy „Orbán vett fel IMF-hitelt, Gyurcsány és Bajnai pedig nem”. A hitelfelvétel 2008-ban és 2009-ben történt, ami egyértelműen az akkori kormányzati ciklushoz köthető. Az IMF dokumentumai, valamint a Magyar Nemzeti Bank és a kormányzati beszámolók is alátámasztják ezt a tényt.

Következtetés

Az IMF-hitel története jól mutatja, mennyire fontos a tényszerű tájékozódás a gazdasági kérdésekben. A válsághelyzetekben hozott kormányzati döntések hosszú távú következményekkel járnak, de a hozzájárulásuk időbeli és politikai összefüggéseit nem lehet utólag átértelmezni. A független forrásokon alapuló dokumentumok egyértelműen rögzítik: a 2008-as IMF-hitel felvétele nem a 2010 utáni kormányzathoz köthető.